

NOTAT

Dato: 08.09.2021

Arkivkode:

J.postID: 21/173723

Arkivsaksnr: 21/14184

Til:			
Hovedutvalg for barn og unge			

Fra: Kommunedirektøren

Vedrørende: **Svar på spørsmål fra representanten Stugu (R) om UNICEF Norges kommuneanalyse for 2021**

Spørsmål fra representant Stugu

Representanten Stugu (R) viser til UNICEFs årlige kommuneanalyse og de forskjeller han mener fremkommer mellom de ulike kommunenes tjenestetilbud til barn og unge innen områdene barnehage, grunnskole, barnevern, helsetjenester og kulturtilbud. Han viser til at Bærum kommune rangeres som kommune nummer 302 med en skår på 1,89 på en skala fra 1-5, og ber om en nærmere redegjørelse fra kommunedirektøren om resultatene og status i kommunen.

Om UNICEF Norges kommuneanalyse

Datagrunnlaget baserer seg utelukkende på tall hentet fra KOSTRA og hvilken prosentandel av totalbudsjett som brukes til de fem utvalgte tjenesteområdene for barn og unge. For hver enkelt kommune beregnes en score for sektorene isolert sett og samlet. Scoren er beregnet med utgangspunkt i utvalgte variabler innenfor hver sektor.

Kommuneanalysen er ikke en årsak/virkning-analyse, og tallmaterialet er begrenset.

Redegjørelse for Bærums utfall i analysen

Kommuneanalysen ser på fem ulike sektorer: Barnehage, barnevern, grunnskole, helsetjeneste og kulturtilbud. Innenfor hver av sektorene vurderes kommunene basert på utvalgte variabler. Noen av indikatorene representerer ren pengebruk, mens andre sier noe om kvaliteten eller innretningen på sektorens tjenester. Generelt kan en se at de store kommunene kommer jevnt over dårligere ut i analysen enn mindre kommuner. Rapporten redegjør ikke i detalj hva som ligger til grunn for skår og rangering.

Barnehage

Følgende indikatorer ligger til grunn for Unicefs rangering av kvalitet i barnehagetilbudet:

- Brutto driftsutgifter per barn 1-5 år
- Brutto investeringsutgifter per barn 1-5 år

- Andel barn 1-5 år med barnehageplass
- Leke og oppholdsareal per barn i barnehage (m2)
- Andel ansatte med pedagogisk utdanning (av grunnbemanningen)

Bærum har høyere andel barn 1-5 år med barnehageplass enn landet for øvrig. Det fremkommer ikke i tallmaterialet hvilke tilrettelagte ordninger som finnes for lavinntektsfamilier eller tiltak for å sikre barnehagetilbud til barn i risiko. Derimot fremkommer det at Bærum kommune har lavere brutto driftsutgifter per barn 1-5 år, lavere investeringsutgifter per barn 1-5 år, lavere antall m2 i leke og oppholdsareal per barn i barnehage, samt lavere andel ansatte med pedagogisk utdanning enn landsgjennomsnittet. Av den grunn kommer Bærum derfor dårligere ut i denne analysen sammenliknet med en del andre og mindre kommuner.

Ytterligere kommentarer

Bærum har redusert kostpengesats i barnehager for familier med lav inntekt, og har iverksatt tiltak for å rekruttere minoritetsspråklige barn til barnehage. Lavere brutto driftsutgifter per barn 1-5 år har sammenheng med lav pedagog-dekning i barnehage, noe som er et prioritert forbedringsområde. Det har vært gjennomført og det gjennomføres tiltak nå. Bærum har antall m2 til leke- og oppholdsareal i barnehage er i henhold til veiledende norm. Antall m2 til leke- og oppholdsareal fremgår av barnehagenes vedtekter. Hovedutvalg for barn og unge har som barnehageeier bestemt leke- og oppholdsareal for kommunale barnehager.

Grunnskole

Følgende indikatorer er benyttet for å gi et skår på grunnskoletilbudet i kommunene:

- Brutto driftsutgifter per barn 6-15 år
- Brutto investeringsutgifter per barn 6-15 år
- Andelen lærere med universitets/-høyskoleutdanning og pedagogisk utdanning og heltidsansatte
- Gjennomsnittlig gruppestørrelse 1-10.årstrinn (Gruppestørrelse 2)

Bærum kommune har lavere brutto driftsutgifter per barn 6-15 år og lavere brutto investeringsutgiftene per barn enn gjennomsnittet for kommuner i Norge. Andel lærere med universitets/- høyskoleutdanning og pedagogisk utdanning er høyere i Bærum enn landsgjennomsnittet og det samme gjelder heltidsansatte. Bærum har samme gjennomsnittlige gruppestørrelse (Gruppestørrelse 2) som landsgjennomsnittet, men noe høyere antall elever per lærer enn landsgjennomsnittet.

Analysen sier ikke noe om økonomi i større enheter, elevenes opplevde læringsmiljø eller deres læringsutbytte.

Barnevern

Følgende faktorer er grunnlag for kommuneanalysen innen sektor barnevern:

- Brutto driftsutgifter per barn 0-17 år
- Stillinger med fagutdanning per 1000 barn 0-17 år
- Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder

Bærum kommune har lavere driftsutgifter per barn 0-17 enn gjennomsnittet av kommuner som er med i analysen fra UNICEF Norge. Antall stillinger med fagutdanning per 1000 barn 0-17 er det samme som for gjennomsnittet mens andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder er høyere enn gjennomsnittet.

Helsetjenester barn- unge

Følgende faktorer er grunnlag for kommuneanalysen innen helsetjenester for barn og unge:

- Brutto driftsutgifter per barn 0-20 år
- Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst
- Antall årsverk per 1000 barn 0-20 år (Forebyggende, helsestasjons- og skolehelsetjenesten)

Brutto driftsutgifter per barn 0-20 år og andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst er noe lavere enn gjennomsnittet. Derimot er antall årsverk per 1000 barn i aldersgruppen 0-20 år på samme nivå som landsgjennomsnittet.

Kulturtilbud

Følgende faktorer ligger til grunn for analysens skår av kulturtilbud for barn og unge:

- Brutto driftsutgifter aktivitetstilbud per barn 6-20 år
- Brutto driftsutgifter idrett per barn 6-20 år
- Timer åpent årlig per 1000 barn 6-20 år, kommunale fritidssenter
- Antall plasser i kulturskolen per barn 6-15 år

Brutto driftsutgifter til aktivitetstilbud per barn 6-20 år og brutto driftsutgifter til idrett per barn 6-20 år er lavere enn gjennomsnittet. Imidlertid har Bærum kommune flest timer med åpne tilbud for barn-unge i regi av kommunale fritidssenter. Videre har Bærum kommune et høyere antall plasser i kulturskolen per barn 6-15 år enn gjennomsnittet av norske kommuner.

Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren mener det er svært viktig å ha fokus på faktorer som sikrer barns rett til liv, utvikling, læring, beskyttelse og lek. Kommunebarometeret er eksempelvis et analysegrunnlag som benyttes.

I en fullstendig analyse for status og videreutvikling er det avgjørende at alle sentrale indikatorer er med. Selv innen en kommune kan det være behov for ulik ressursallokering basert på eksempelvis sosioøkonomiske faktor. Flertallet av indikatorer i Unicefs kommuneanalyse er basert på gjennomsnitt per barn/ungdom. For en befolkningsrik kommune vil denne type tellinger være uheldig, da en rekke tjenester blir mer kostnadseffektive når man eksempelvis har større skoler og barnehager med betraktelig lavere driftsutgifter. Høye kostnader behøver ikke korrelere med høy kvalitet i alle sammenhenger.

UNICEF Norge har valgt å kun ta med økonomiskadministrative indikatorer og utelatt kvalitetsindikatorer som fremkommer i eksempelvis årlige nasjonale elevundersøkelser, foreldreundersøkelser i barnehagene og Ungdatakartlegging. Bærum kommune gir denne type tilbakemeldinger fra barn og unges stor plass i analyser for videreutvikling av tilbudene både samlet for kommunen og lokalt ved barnehager, skoler og øvrige tjenestetilbud for de yngste innbyggerne.

Barn og unges rettighet til beskyttelse, utvikling, læring og trivsel er grunnleggende i alle kommunens relevante tjenester. Kommunedirektøren mener det hadde vært hensiktsmessig om denne type indikatorer var en del av analysegrunnlaget når man skal si noe om status og implementering av FNs Barnekonvensjon i norske kommuner.

En mer utdypende beskrivelse av kvalitet knyttet til barnehage og skole kan leses i Tilstandsrapport for kvalitet i barnehage og skole 2020, Tilstandsrapport for pedagogisk-psykologisk tjeneste 2020 og Tilstandsrapport for barnevern 2020.

|